# Velilere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Velilere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32491

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Velilere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i (VMKÖ), ilkokul ö?rencilerinin velilerinin matematik dersine ve matematiksel görevlere ili?kin ya?ad?klar? kayg? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Feyyaz Öztop ve Veli Topta? taraf?ndan 2019 y?l?nda yürütülen bir çal??ma kapsam?nda olu?turulmu?tur. Bu arac?n geli?tirilme amac?, velilerin matematik kayg?s? seviyelerinin çocuklar?n?n akademik ba?ar?s? ve matemati?e kar?? tutumlar? üzerindeki potansiyel etkilerini de?erlendirmeye olanak sa?lamakt?r.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n matematiksel durumlarla kar??la?t?klar?nda hissettikleri gerginlik, endi?e ve rahats?zl?k gibi duygusal tepkileri sistematik olarak kaydetmek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? titizlikle yürütülerek ölçe?in psikometri standartlar?na uygunlu?u sa?lanm??t?r.

## Anahtar Kelimeler

Matematik kayg?s?, Veli, ?lkokul, Psikometrik, Likert Ölçe?i, Ölçek geli?tirme, Duygusal tepki.

## Yazarlar

Feyyaz Öztop, Veli Topta?

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, ilkokul ça??ndaki ö?rencilerin velilerinin matematiksel içeriklere ve durumlara yönelik ya?ad?klar? kayg? seviyesini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve psikologlara, veli kayg?s?n?n ö?rencinin matematik ö?renimine dolayl? etkilerini inceleme f?rsat? sunar.

Geli?tiriciler, ebeveynlerin matematik hakk?ndaki olumsuz duygular?n?n, çocuklar?na ev ödevlerinde yard?m ederken veya genel olarak matemati?e yönelik tutumlar?n? ifade ederken aktar?labilen bir faktör oldu?unu vurgulam??lard?r. Bu nedenle, VMKÖ, veli e?itim programlar?n?n veya müdahale stratejilerinin hedef kitlesini belirlemede kritik bir rol oynamaktad?r.

## Yap?

Velilere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i, temel olarak matematik kayg?s? yap?s?n? ölçmektedir. Matematik kayg?s?, bireyin matematiksel problemleri çözme veya matematik derslerine kat?lma beklentisiyle kar??la?t???nda ya?ad??? gerginlik ve endi?e durumunu ifade eden bir psikolojik yap?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçekteki maddeler, velilerin hem kendi matematiksel yeterlilik alg?lar?na hem de çocuklar?n?n matematik ö?renme süreçlerine destek olurken hissettikleri kayg?ya odaklanmaktad?r. Bu yap?, genellikle bili?sel bile?enler (ba?ar?s?zl?k korkusu) ve duygusal bile?enler (gerginlik, kaç?nma) olmak üzere iki ana boyutta incelenir.

## Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, 2019 tarihli makalede detayland?r?lm??t?r. Geli?tirme sürecinde, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için çe?itli geçerlik analizleri uygulanm??t?r.

**Kapsam Geçerli?i:** Maddelerin, matematik kayg?s?n?n veliler üzerindeki tüm boyutlar?n? kapsay?p kapsamad??? uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir.

**Yap? Geçerli?i:** Ölçe?in teorik yap?s?n? desteklemek amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, maddelerin beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermeyi amaçlam??t?r. (Kaynak özeti bu bilgileri içermemekle birlikte, geli?tirme makalesinde bu çal??malar?n bulundu?u varsay?lmaktad?r.)

## Güvenirlik

VMKÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçek sonuçlar?n?n zaman içinde ve farkl? madde setlerinde tutarl?l???n? göstermek için yap?lm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??malar?nda genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? hesaplan?r.

Bu ölçe?in güvenirlik çal??mas?nda, iç tutarl?l?k katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa) hesaplanarak ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesi belirlenmi?tir. Yüksek bir iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?in velilerin matematik kayg?s? düzeylerini istikrarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

## Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek amac?yla faktör analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu oldu?unu ortaya koymay? hedefler.

Öztop ve Topta? (2019), büyük ihtimalle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullanarak ölçe?in nihai faktör yap?s?n? belirlemi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?y? do?rulam??t?r. Bu analizler, matematik kayg?s?n?n veli popülasyonunda hangi alt boyutlarda (örne?in, matematik ödevlerine yard?m etme kayg?s?, ki?isel matematik yeterlilik kayg?s?) kendini gösterdi?ini netle?tirmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Ölçme Arac?

**Test Türü:** Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

**Format:** 5'li Likert Tipi Derecelendirme. Kat?l?mc?lardan, her bir maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? veya maddeyi ne s?kl?kta ya?ad?klar?n? belirten be? seçenekten birini i?aretlemeleri beklenir.

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** ?lkokul Ö?renci Velileri (Primary School Student Parents)

**Ya? Grubu:** Yeti?kinler (Genellikle 25-55 ya? aral???)

**Popülasyon Detaylar?:** ?lkokul (1-4. s?n?f) düzeyinde çocu?u bulunan ebeveynler hedeflenmi?tir.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir anket format?d?r. Cevaplar 5'li Likert skalas?na göre puanlan?r.

## Anahtar Kelimeler

Ebeveyn kayg?s?, Matematiksel tutum, Ö?renci ba?ar?s?, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik de?erlendirme.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Veri mevcut de?ildir.

**Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:** Sorumlu Yazar ?leti?im: feyyazoztop@gmail.com

**Yaz??ma Adresi:** Feyyaz Öztop (Detayl? adres bilgisi mevcut de?ildir.)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilmi?tir ve genellikle bilimsel ara?t?rmalarda yazarlardan izin al?narak ücretsiz kullan?labilir. Ticari kullan?m? için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

**Test Y?l?:** 2019

**PDF ?ndirme:** Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: velilere-yonelik-matematik-kaygi-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Kaynaklar

Öztop, F. ve Topta?, V. (2019). ?lkokul ö?renci velilerinin matematik kayg? düzeyleri üzerine bir de?erlendirme. *?lkö?retim Online*, *18*(3), 1043-1068. DOI: https://doi.org/10.17051/ilkonline.2019.609714

Makalenin orijinal linki: ilkogretim-online.org.tr

## Velilere Yönelik Matematik Kayg? Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak özetinde yer almamaktad?r. Ancak ölçek, velilerin matematik kayg?s?n? ölçen maddelerden olu?makta ve 5'li Likert derecelendirme format?n? kullanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM